

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Αυγούστου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4668

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.».
- Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και από το φυσικό πρόσωπο ΑΡΗ ΣΒΩΛΟ επί των εταιρειών «ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «Σ.Α. ΣΑΝΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.
- Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων «DIORAMA INVESTMENTS II RAIF, S.C.A.», τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία με την επωνυμία «DECA INVESTMENTS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων», επί της εταιρείας με την επωνυμία «LEADER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ, ΕΞΑΓΩΓΕΣ», κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 826/2023*

(1)

Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 3η Αυγούστου 2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 08:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Παντελής Μπορόβας (Εισηγητής)

Μιχαήλ Πολέμης και

Χρυσοβαλάντου - Βασιλική Μήλλιου

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.».

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος, έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Παντελή Μπορόβα, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δυο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και (2) Έκδοση για την εταιρεία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93) και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 1790/2023).

υπ' αρ. οικ.6174/1.8.2023 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε δι-

άσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή της υπόθεσης, Παντελή Μπορόβα, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αρ. οικ. 6174/1.8.2023 Έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

- Με το υπ' αριθ. πρωτ. 5099/23.06.2023 έγγραφο (εφεξής και «γνωστοποίηση»), η εταιρεία ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (εφεξής «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 3959/2011 όπως ισχύει, την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 5, παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011, επί της εταιρείας με την επωνυμία «Unison Facility Services Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» (εφεξής «UNISON»).

I.A Η γνωστοποιούσα και ο όμιλός της

- Η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. αποτελεί την μητρική εταιρεία του ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Είναι εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και μέχρι την 31.12.2022 ήταν οργανωμένη, η ίδια ή/και οι θυγατρικές της, σε τέσσερις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες: α) μεταλλουργίας, β) έργων βιώσιμης ανάπτυξης, γ) ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και δ) ανάπτυξης έργων ανανεώσιμων πηγών και αποθήκευσης ενέργειας. Στα τέλη του 2022 η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ανακοίνωσε τον ανασχεδιασμό της εσωτερικής της οργάνωσης, ο οποίος προβλέπει τη δημιουργία δύο επιχειρηματικών κλάδων, τον κλάδο της ενέργειας και τον κλάδο της μεταλλουργίας. Στο ίδιο πλαίσιο, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ προέβη στη διάσπαση με απόσχιση των κλάδων των υποδομών και των παραχωρήσεων σε δύο κατά 100% θυγατρικές της.
- Η μετοχική σύνθεση της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, όπως ίσχυε στις 15.06.2023, παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	
Μέτοχοι	Ποσοστό Συμμετοχής
FREZIA LTD	13,44%
KILTEO LTD	13,10%
Φυσικά πρόσωπα	22,47%
Ξένοι θεσμικοί επενδυτές	39,55%
Εγχώριοι θεσμικοί επενδυτές	8,20%
Ίδιες μετοχές	3,24%
Σύνολο	100%

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα

- Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ δεν υπόκειται στον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο κάποιας επιχείρησης ή φυσικού προσώπου. Δύο μόνο επενδυτές κατέχουν ποσοστό άνω του 5% έκαστος, η FREZIA LTD και η KILTEO LTD, και μέσω αυτών ο Ευάγγελος Μυτιληναίος, ο οποίος κατέχει το [...] % των δικαιωμάτων ψήφου στην εταιρεία¹.

¹ Παρέλκει εν προκειμένω η διερεύνηση της ενδεχομένης άσκησης ελέγχου από το φυσικό πρόσωπο Ε. Μυτιληναίο επί της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, δεδομένου ότι οι (εκτός Ομίλου) εταιρείες στις οποίες ασκεί έλεγχο ο Ε. Μυτιληναίος είτε έχουν ως αποκλειστική δραστηριότητα την κατοχή και διαχείριση των προσωπικών περιουσιακών στοιχείων του ιδίου είτε είναι εταιρείες συμμετοχών χωρίς άλλη δραστηριότητα και, σε κάθε περίπτωση, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, οι εταιρείες αυτές δεν δραστηριοποιούνται στις ίδιες/καθώς/διαγωνίως συνδεδεμένες αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται η UNISON και οι θυγατρικές της. Ως εκ τούτου, ακόμα και στην υποθετική περίπτωση ελέγχου της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ από το ως άνω φυσικό πρόσωπο, η αξιολόγηση της δυνατότητας της γνωστοποιηθείσας πράξης να παρακωλύσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις αγορές στις οποίες αφορά δεν μεταβάλλεται.

I.B Η Επιχείρηση-στόχος και οι θυγατρικές της

5. Η UNISON ιδρύθηκε το έτος 1977 και ανήκε μέχρι το έτος 2018 στον Όμιλο ISS, ο οποίος αποτελεί διεθνή πάροχο υπηρεσιών διαχείρισης εγκαταστάσεων. Η UNISON κατέχει το 100% των μετοχών των εταιρειών: α) «UNISON INTERGRATED FACILITY MANAGEMENT ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ» (εφεξής και «UNISON FM») και β) «UNISON HUMAN RESOURCES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Προσωρινής Απασχόλησης» (εφεξής και «UNISON HR»). Μοναδική μέτοχος της UNISON κατά το χρόνο υποβολής του εντύπου γνωστοποίησης είναι η εταιρεία με την επωνυμία «IK2 VENTURES LTD» με έδρα στην Κύπρο, η οποία ελέγχεται από τα εξής φυσικά πρόσωπα: [...].
6. Η UNISON παρέχει υπηρεσίες ολοκληρωμένης διαχείρισης επαγγελματικών κτιρίων (integrated facility management), και, μέσω των ως άνω θυγατρικών της, υπηρεσίες προσωρινής απασχόλησης, υπηρεσίες εύρεσης εργασίας² και υπηρεσίες ασφάλειας και φύλαξης επαγγελματικών κτιρίων ως μέρος συνδυαστικών υπηρεσιών διαχείρισης επαγγελματικών εγκαταστάσεων.³

II. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ/ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ

7. Σύμφωνα με το από 26.05.2023 συμφωνητικό (εφεξής και «Συμφωνητικό») μεταξύ της IK2 VENTURES Ltd ως πωλήτριας και της ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ως αγοράστριας η τελευταία θα αποκτήσει κατά την Ολοκλήρωση το σύνολο (100%) των μετοχών της UNISON από την πωλήτρια και συνεπώς αποκλειστικό έλεγχο επ' αυτής. Το τίμημα για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών της UNISON ανέρχεται στο ποσό των [...] και θα καταβληθεί από τη ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ως ακολούθως: [...] Το ανωτέρω τίμημα δύναται να αναπροσαρμοστεί βάσει σχετικού όρου του συμφωνητικού. Η Ολοκλήρωση τελεί μεταξύ άλλων υπό την αίρεση της έγκρισης της συναλλαγής από την ΕΑ⁴.
8. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, υφίσταται κατά το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011 δεσμευτική συμφωνία πώλησης του συνόλου του μ.κ της UNISON, η οποία οδηγεί σε μόνιμη μεταβολή του ελέγχου επί της επιχείρησης, η δε γνωστοποιούσα θα αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο επ' αυτής. Ως εκ τούτου, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 5 του Ν. 3959/2011.
9. Η συγκέντρωση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ καθώς πληροί τα όρια του άρθρου 6 παρ. 1 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, δεδομένου ότι οι υπολογισθέντες βάσει του αρ. 10 ν. 3959/2011 κύκλοι εργασιών των μερών έχουν ως εξής:

Κύκλος εργασιών 2022	Παγκόσμιος	Ελληνικός
Όμιλος Μυτιληναίου	[...]€	[...]€

² Στις υπηρεσίες προσωρινής απασχόλησης και εύρεσης εργασίας δραστηριοποιείται η UNISON HR.

³ Οι υπηρεσίες ασφάλειας και φύλαξης παρέχονται μέσω της UNISON FM. Η εν λόγω εταιρεία είναι και αυτή πάροχος υπηρεσιών facility management και επίσης αποτελεί αδειοδοτημένη ιδιωτική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, τις οποίες δεν παρέχει η ίδια αλλά μόνο μέσω υπεργολάβων (επίσης αδειοδοτημένων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας), ενώ δεν τις παρέχει ως μεμονωμένη υπηρεσία, αλλά μόνο μέσα στα πλαίσια παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών διαχείρισης επαγγελματικών κτιρίων (integrated/bundled services).

⁴ Συναφώς, προβλέπεται ότι, αν η εν λόγω αίρεση δεν πληρωθεί μέχρι την Απώτατη Ημερομηνία, η οποία είναι καταρχήν η [...], το Συμφωνητικό λήγει αυτοδικαίως.

Κύκλος εργασιών 2022	Παγκόσμιος	Ελληνικός
Όμιλος UNISON ⁵	[...]€	[...]€
Σύνολο	[...]€	[...]€

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα

10. Η συγκέντρωση υπεβλήθη εμπροθέσμως και παραδεκτώς και κατέστη προσήκουσα στις 21.07.2023.
11. Σημειωτέον, η συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση κατά το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού 139/2004, δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών του ομίλου UNISON δεν υπερβαίνει τα 250 εκ. € και συνεπώς δεν πληρούται το κριτήριο (β) της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου, ενώ παράλληλα λόγω της δραστηριοποίησης του ομίλου UNISON μόνο στην ελληνική αγορά και δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών του δεν υπερβαίνει τα 100 εκ. € δεν πληρούνται ούτε τα σωρευτικά κριτήρια της παραγράφου 3 [και ειδικότερα τα κριτήρια (γ) και (δ)] του εν λόγω άρθρου.

III. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

III.A Σχετική Αγορά Υπηρεσίας

12. Η εν λόγω συγκέντρωση αφορά στις ακόλουθες αγορές: (α) την αγορά της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους, ή άλλως, υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων, στην οποία δραστηριοποιείται η UNISON και η θυγατρική της εταιρεία UNISON FM, (β) την αγορά παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης, στην οποία δραστηριοποιείται η UNISON μέσω της θυγατρικής της εταιρείας UNISON HR και (γ) την αγορά παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας, στην οποία δραστηριοποιείται η UNISON μέσω της θυγατρικής της εταιρείας UNISON HR.

III.A.1 Αγορά της παροχής υπηρεσιών facility management

13. Ως αγορά της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους ορίζεται το σύνολο των ακόλουθων υπηρεσιών που προσφέρονται από εταιρείες προς τρίτες εταιρείες, οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και πάσης φύσεως επαγγελματικούς χώρους (δεν συμπεριλαμβάνονται οι προσφερόμενες υπηρεσίες σε κατοικίες): α) καθαρισμού χώρων γραφείων και εργοστασίων, β) καθαρισμού νοσοκομείων, γ) καθαρισμού εργοστασίων παραγωγής τροφίμων, δ) καθαρισμού αεροπλάνων, αεροδρομίων, τρένων και σταθμών τρένων, λεωφορείων και σταθμών λεωφορείων, καθώς και γενικώς χώρων και μέσων διακίνησης επιβατών, ε) κατασκευής και συντήρησης κήπων και φροντίδας φυτών εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, στ) απεντομώσεων και μυοκτονιών, ζ) η διαχείριση απορριμμάτων και συγκεκριμένα η συλλογή και μεταφορά πάσης φύσεως απορριμμάτων από δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους, η διάθεση των απορριμμάτων σε χώρους διάθεσης (X.Y.T.A.), η ίδρυση και εκμετάλλευση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης πάσης φύσεως απορριμμάτων και λυμάτων και η πώληση υλικών που προέρχονται από το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης πάσης φύσεως απορριμμάτων, η) η παροχή υπηρεσιών ασφαλείας, θ) εργασίες τεχνικού χαρακτήρα (π.χ. ελαιοχρωματισμοί, μονώσεις, ξυλουργικές εργασίες, ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εργασίες, η εμπορία όλων των σχετικών ειδών και υλικών κ.λ.π.),

⁵ Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η UNISON και οι θυγατρικές της εταιρείες δεν δραστηριοποιούνται εκτός της ελληνικής αγοράς..

- ι) η παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση εργασιών εκ μέρους τρίτων, ιδίως με την εργολαβική εκτέλεση των έργων γραμματειακής υποστήριξης, φύλαξης χώρων γραφείων, εγκαταστάσεων και λοιπών ακινήτων, της παροχής υπηρεσιών ελέγχου, εισερχομένων σε κτίρια γραφείων, την εσωτερική διανομή αλληλογραφίας και αρχειοθέτησης, η) η παραγωγή εδεσμάτων και εστίαση προσωπικού (catering) και θ) η ενοικίαση και γενικά εκμετάλλευση μηχανημάτων αυτόματης πώλησης ροφημάτων, τροφίμων και άλλων προϊόντων.
14. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το κύριο χαρακτηριστικό της εν λόγω αγοράς είναι ο μεγάλος αριθμός διασποράς των εταιρειών παροχής υπηρεσιών facility management, σε συνδυασμό με τον χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης. Πιο συγκεκριμένα, η αγορά αποτελείται από πληθώρα επιχειρήσεων, που είτε παρέχουν το σύνολο των ανωτέρω αναγραφόμενων υπηρεσιών είτε μέρος αυτών, ή ακόμα και μόνο μία κατηγορία υπηρεσιών. Κατά κύριο λόγο, οι επιχειρήσεις αυτές εκτιμάται ότι είναι ατομικές - προσωπικές, ενώ εκτιμάται ότι ο αριθμός των ανωνύμων ή εταιρειών περιορισμένης ευθύνης είναι σχετικά μικρός.
15. Επί του παρόντος, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών facility management, ο όμιλος UNISON παρέχει τις κάτωθι υπηρεσίες:
- Καθαρισμό επαγγελματικών κτιρίων (σε χώρους γραφείων, εμπορικών κέντρων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εργοστασίων, νοσοκομείων, αεροδρομίων, τρένων και σταθμών τρένων, εργοστασίων παραγωγής τροφίμων, δομών φιλοξενίας μεταναστών)
 - Απεντομώσεις/μυοκτονίες
 - Συντήρηση πράσινου εξωτερικού χώρου
 - Αναπλάσεις περιβάλλοντα (πράσινου) χώρου
 - Προληπτική και επεμβατική τεχνική συντήρηση σε ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό (Τεχνική συντήρηση)
 - Συντήρηση οικοδομικών υδραυλικών στοιχείων κτιρίων
 - Υπηρεσίες συλλογής και μεταφοράς στερεών μη επικινδύνων αποβλήτων, και συγκεκριμένα: εκκένωση δεξαμενών λυμάτων (βόθροι), ανάμεικτα αστικά απόβλητα, ανακύκλωση χαρτιού και απόβλητα κήπων και πάρκων (βιοαποικοδομήσιμα αποβλήτα)
 - Υπηρεσίες υποστήριξης (support) γραφείων, όπως υποδοχή και διαχείριση εσωτερικής αλληλογραφίας
 - Υπηρεσία ελέγχου εισερχομένων σε κτίρια γραφείων/εγκαταστάσεων
 - Εστίαση προσωπικού (catering)
16. Οι εν λόγω υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν από τον όμιλο UNISON είτε μεμονωμένα, είτε ως δύο υπηρεσίες συνδυαστικά (bundled services), είτε ως πολλαπλές (άνω των 2 υπηρεσιών) στα πλαίσια ολοκληρωμένης διαχείρισης επαγγελματικών κτιρίων (integrated facility management). Μόνη εξαίρεση αποτελούν η φύλαξη, η εστίαση, οι απεντομώσεις/μυοκτονίες και η διαχείριση μη επικινδύνων αποβλήτων, οι οποίες δεν παρέχονται μεμονωμένα, αλλά προσφέρονται αποκλειστικά ως μέρος bundled/integrated services με σκοπό την εξυπηρέτηση του πελάτη. Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι η φύλαξη, το catering και η διαχείριση μη επικινδύνων αποβλήτων παρέχονται, κατά ποσοστό 100%, μέσω τρίτων υπεργολάβων.
17. Εν προκειμένω παρέλκει η ακριβής κατάτμηση της εν λόγω σχετικής αγοράς σε επιμέρους υποαγορές βάσει των ειδικότερων υπηρεσιών που προσφέρει ο όμιλος UNISON στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους, καθότι δεν υφίστανται οριζόντιες ή κάθετες σχέσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων μερών και συνεπώς

η αξιολόγηση της δυνατότητας της υπό κρίση συγκέντρωσης να περιορίσει τον ανταγωνισμό δεν μεταβάλλεται υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση των αγορών.

III.A.2 Αγορά παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης

18. Ως αγορά παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης ορίζεται η παροχή υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης από εταιρείες προσωρινής απασχόλησης (Ε.Π.Α.), που λειτουργούν με τις προϋποθέσεις του Ν. 4052/2012, βάσει των οποίων για την άσκηση της δραστηριότητας της προσωρινής απασχόλησης απαιτείται αναγγελία έναρξης της εν λόγω δραστηριότητας στη Διεύθυνση Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία συνοδεύεται από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων για τη σύσταση και λειτουργία των Ε.Π.Α. Ως προσωρινή απασχόληση νοείται η εργασία, η οποία παρέχεται σε άλλον εργοδότη (έμμεσος εργοδότης) για περιορισμένο χρονικό διάστημα από μισθωτό, ο οποίος συνδέεται με τον εργοδότη του (άμεσος εργοδότης) με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου.⁶ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στην ελληνική επικράτεια λειτουργούν νομίμως είκοσι τέσσερις (24) Ε.Π.Α.⁷ Σε κάθε περίπτωση, η ακριβής οριοθέτηση της εν λόγω σχετικής αγοράς παρέλκει, καθώς η γνωστοποιούσα δεν δραστηριοποιείται ούτε σε αυτήν ούτε σε άλλη, καθέτως συνδεόμενη με αυτήν, αγορά.

III.A.3 Αγορά παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας

19. Ως αγορά παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας ορίζεται η παροχή υπηρεσιών εύρεσης εργασίας δυνάμει της ειδικής άδειας Ιδιωτικού Γραφείου Συμβούλου Εργασίας. Αντικείμενο των Ιδιωτικών Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας (Ι.Γ.Ε.Ε.) και των υποκαταστημάτων τους είναι η μεσολάβηση για τη σύναψη συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας μεταξύ εργοδοτών και αναζητούντων εργασία ημεδαπών ή πολιτών κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή νομίμως διαμενόντων στην Ελλάδα πολιτών τρίτων χωρών με δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση, υπό την προϋπόθεση ότι για συγκεκριμένες ειδικότητες δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις διαφορετικός τρόπος προώθησης στην απασχόληση. Επίσης, τα Ι.Γ.Ε.Ε. επιτρέπεται να ασκούν τη δραστηριότητα της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Οι υπηρεσίες εύρεσης εργασίας επιτρέπεται να παρέχονται μόνον από τις επιχειρήσεις που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις των άρθρων 98-112 του Ν. 4052/2012 για τα Ι.Γ.Ε.Ε. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στην ελληνική επικράτεια λειτουργούν νομίμως ενενήντα πέντε (95) Ι.Γ.Ε.Ε.⁸ Σε κάθε περίπτωση, η ακριβής οριοθέτηση της εν λόγω σχετικής αγοράς παρέλκει, καθώς η γνωστοποιούσα δεν δραστηριοποιείται ούτε σε αυτήν ούτε σε άλλη, καθέτως συνδεόμενη με αυτήν, αγορά.

III.B Σχετική Γεωγραφική Αγορά

20. Για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, ως σχετική γεωγραφική αγορά δύναται να θεωρηθεί το σύνολο της ελληνικής επικράτειας για όλες τις ως άνω σχετικές αγορές υπηρεσιών⁹.

⁶ Βλ. και υποθέσεις Νο. COMP/M.5626/Adecco/Spring και Comp/M.5009-Randstad/Vedior.

⁷ Βλ. σχετική λίστα νομίμως λειτουργουσών Ε.Π.Α. στην ιστοσελίδα <https://ypergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/atomikes-ergasiakes-sxeseis/idiotikes-ypiresies-apascholisis/>.

⁸ Βλ. σχετική λίστα νομίμως λειτουργούντων Ι.Γ.Ε.Ε. στην ιστοσελίδα <https://ypergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/atomikes-ergasiakes-sxeseis/idiotikes-ypiresies-apascholisis/>.

⁹ Βάσει και των σχετικών αποφάσεων 387/V/2008 και 462/VI/2009 της ΕΑ και των υποθέσεων COMP/M.5626/Adecco/Spring και Comp/M.5009-Randstad/Vedior.

Ωστόσο, η οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς μπορεί να μείνει ανοιχτή για τους σκοπούς αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης, δεδομένου ότι υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση της αγοράς, η αξιολόγηση της δυνατότητας της συγκέντρωσης να περιορίσει τον ανταγωνισμό δεν μεταβάλλεται.

III.Γ Μεριδία αγοράς κι επίπεδα συγκέντρωσης

21. Σύμφωνα με τις προσκομισθείσες εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, τα μερίδια αγοράς του ομίλου UNISON στις σχετικές αγορές **α)** παροχής υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων¹⁰, **β)** παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης¹¹ και **γ)** παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας¹² στην ελληνική αγορά, στις οποίες δραστηριοποιείται μόνο ο όμιλος της επιχείρησης-στόχου, είναι μικρότερα του [10-15]%.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

22. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν οδηγεί σε οριζόντιες επικαλύψεις, διότι η ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ και οι εταιρείες που ελέγχονται από αυτή δεν δραστηριοποιούνται στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται ο όμιλος της εξαγοραζόμενης, ήτοι της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους, ή άλλως, υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων, της παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης και της παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας.
23. Επιπλέον, στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται το ένα μέρος της συναλλαγής δεν αποτελούν αγορές προηγούμενης ή επόμενης οικονομικής βαθμίδας σε σχέση με αυτές στις οποίες δραστηριοποιείται το άλλο μέρος της συναλλαγής.
24. Για λόγους πληρότητας, σημειώνεται ότι:

i) Η ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ, εκ των δραστηριοτήτων της, παράγει βιομηχανικά απόβλητα και ως εκ τούτου θα μπορούσε να αποτελεί δυνητικό πελάτη της UNISON στην αγορά διαχείρισης αποβλήτων (waste management). Ωστόσο, βάσει **α)** του συνολικού μεριδίου αγοράς της UNISON στην αγορά facility management (βλ. αμέσως προηγούμενη ενότητα), **β)** του γεγονότος ότι ο όμιλος UNISON δεν δραστηριοποιείται με ίδιους πόρους στην αγορά, καθώς όποτε αναλαμβάνει τη διαχείριση αποβλήτων την αναθέτει σε τρίτες εταιρείες μέσω υπεργολαβιών, **γ)** του γεγονότος ότι δεν παρέχει μεμονωμένα την υπηρεσία, παρά μόνο ως μέρος bundled/integrated υπηρεσίας και **δ)** του χαμηλού ποσοστού του κύκλου εργασιών της UNISON που προέρχεται από τη διαχείριση αποβλήτων (μόλις το [...] % του συνολικού κύκλου εργασιών της για το 2022), η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν αναμένεται να έχει ουδεμία επίπτωση στη λειτουργία του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

ii) Οι δραστηριότητες του ομίλου ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ που αφορούν στον κατασκευαστικό κλάδο, και η αγορά facility management, όπου δραστηριοποιείται ο όμιλος της εξαγοραζόμενης, ενδέχεται να θεωρηθούν διαγωνίως συνδεόμενες αγορές, δεδομένου ότι σε

¹⁰ Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία το μερίδιο του ομίλου UNISON για το έτος 2022 στην αγορά παροχής υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων ανέρχεται σε [5-10]%.

¹¹ Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία το μερίδιο αγοράς του ομίλου UNISON για το έτος 2022 στην εν λόγω αγορά, βάσει εκτιμήσεων της ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ, δεν ξεπερνά το [0-5]%.

¹² Η εν λόγω δραστηριότητα αποτελεί ένα αμελητέο ποσοστό της δραστηριότητας της UNISON HR και κατ' επέκταση και του ομίλου UNISON, με τα έσοδα από την εν λόγω δραστηριότητα να ανέρχονται σε ποσοστό μόλις [...] % επί των συνολικών εσόδων της UNISON HR για το 2022 (σημειώνεται ότι το [...] % περίπου του εν λόγω ποσοστού αφορά ενδοομιλικές συναλλαγές).

ορισμένες περιπτώσεις, κατόπιν της κατασκευής, ο ανάδοχος δύναται να αναλάβει και το facility management σε αυτήν για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, ακόμα κι αν ήθελαν θεωρηθούν ως διαγωνίως συνδεδεμένες, οι σχετικές αγορές εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεπηρέαστες από την υπό εξέταση συγκέντρωση, ενόψει των μεριδίων αγοράς αφενός της εξαγοραζόμενης στην αγορά του facility management και αφετέρου της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ στις σχετικές αγορές του κατασκευαστικού κλάδου, στις οποίες εκτιμάται, βάσει στοιχείων που τηρούνται στην Υπηρεσία, ότι το μερίδιο αγοράς της δεν ξεπερνά το [15-25]% υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση των αγορών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, εγκρίνει ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, την με αρ. πρωτ. 5099/23.06.2023 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.» επί της εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **3^η Αυγούστου 2023**.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

Αριθμ. οικ. 152

Διαβιβάζεται η υπ' αρ. 826/2023 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού για δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2024

Η Πρόεδρος
ΑΪΡΙΝ - ΕΒΕΛΥΝ - ΜΙΚΕΛΑ - ΜΑΙΡΗ ΣΑΡΠ

Αριθμ. απόφ. 829/2023*

(2)

Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και από το φυσικό πρόσωπο ΑΡΗ ΣΒΩΛΟ επί των εταιρειών «ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «Σ.Α. ΣΑΝΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 2α Οκτωβρίου 2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:45, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός
Μέλη: Ιωάννης Στεφάτος
Χαρίκλεια Βλάχου και
Άννα Γκάτζιου (Εισηγήτρια)
Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε τρεις (3) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (2) Έκδοση για την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και (3) Έκδοση για το φυσικό πρόσωπο ΑΡΗ ΣΒΩΛΟ. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93) και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 1790/2023).

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και από το φυσικό πρόσωπο ΑΡΗ ΣΒΩΛΟ επί των εταιρειών «ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «Σ.Α. ΣΑΝΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος, έδωσε το λόγο στην Εισηγήτρια της υπόθεσης, Άννα Γκάτζιου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. οικ.7468/29.9.2023 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας της υπόθεσης, Άννας Γκάτζιου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 7468/29.09.2023 Έκθεση της αρμόδιας Εισηγήτριας, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

Ι. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Στις 28.07.2023, η εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΤΕΡΝΑ) και το φυσικό πρόσωπο ΑΡΗΣ ΣΒΩΛΟΣ, (από κοινού τα Μέρη) με το υπ' αριθ. 6090 έντυπο γνωστοποίησης (Γνωστοποίηση), γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 3959/2011 όπως ισχύει, την απόκτηση κοινού ελέγχου, κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011, α) επί της εταιρείας «ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΑΙΓΙΣΤΟΣ) και β) επί της εταιρείας «Σ.Α. ΣΑΝΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΣΑΝΤΑ).
2. Δυνάμει του από 12.07.2023 Προσυμφώνου Μεταβίβασης Ονομαστικών Μετοχών (Προσύμφωνο), οι μέτοχοι της ΑΙΓΙΣΤΟΣ θα μεταβιβάσουν στην ΤΕΡΝΑ συνολικά [...] μετοχές, ήτοι ποσοστό [...] % του μετοχικού κεφαλαίου της, έναντι τιμήματος € [...], κατόπιν πλήρωσης, εκτός των άλλων¹, και της αίρεσης ότι τα εταιρικά μερίδια της ΣΑΝΤΑ θα εισφερθούν συνολικά στην ΑΙΓΙΣΤΟΣ και η ΣΑΝΤΑ θα μετατραπεί σε θυγατρική της τελευταίας.
3. Κατόπιν ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η αναλογία του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΙΓΙΣΤΟΣ θα διαμορφωθεί ως εξής:

Μέτοχος	Ποσοστό Μετοχικού Κεφαλαίου
ΤΕΡΝΑ	[...]
ΑΡΗΣ ΣΒΩΛΟΣ	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

¹ [...].

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

4. Η ΤΕΡΝΑ είναι 100% θυγατρική της «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» (εφεξής και «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.»), μητρική εταιρεία του ομώνυμου ομίλου. Αποτελεί κατασκευαστική εταιρεία του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και διαθέτει εργοληπτικό πτυχίο ΜΕΕΠ 7ης τάξης². Δραστηριοποιείται στην ανάληψη και εκτέλεση ενός ευρέος φάσματος δημόσιων και ιδιωτικών έργων, όπως οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, λιμάνια, κτίρια, νοσοκομεία, μουσεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, υδροηλεκτρικά έργα και φράγματα.
5. Ο ΑΡΗΣ ΣΒΩΛΟΣ κατέχει ποσοστό [...] % του μετοχικού κεφαλαίου και ασκεί αποκλειστικό έλεγχο επί των εταιρειών ΑΙΓΙΣΤΟΣ και ΣΑΝΤΑ.
6. Η ΑΙΓΙΣΤΟΣ είναι ελληνική ανώνυμη εταιρεία με έτος ίδρυσης το 2008. Δραστηριοποιείται στον κλάδο των υποδομών και έχει ως κύρια ειδικότητά της χωματουργικά έργα, καθώς και έργα οδοποιίας, φράγματα, λατομικές δραστηριότητες, ενεργειακά και κατασκευαστικά έργα. Διαθέτει εργοληπτικό πτυχίο 2^{ης} τάξης ΜΕΕΠ και άδεια συλλογής μεταφοράς μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.
7. Η ΣΑΝΤΑ αποτελεί ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία με έτος ίδρυσης το 2018. Κύρια δραστηριότητά της είναι η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς βαρέων μηχανημάτων.
8. Σύμφωνα με τα Μέρη, ο υπολογιζόμενος, σύμφωνα με το άρθρο 10 ν. 3959/2011, κύκλος εργασιών καθεμίας από τις συμμετέχουσες, στην υπό κρίση πράξη, επιχειρήσεις για το 2021 είναι ο κάτωθι:

Κύκλος εργασιών 2021	Παγκόσμιος	Ελληνικός
Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	[...]	[...]
ΑΙΓΙΣΤΟΣ	[...]	[...]
ΣΑΝΤΑ	[...]	[...]
Σύνολο	[...]	[...]

III. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ Ε.Α.

9. Δυνάμει του Προσυμφώνου, μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση συναλλαγής, η ΤΕΡΝΑ θα κατέχει ποσοστό [...] % άμεσα επί της ΑΙΓΙΣΤΟΣ και έμμεσα επί της ΣΑΝΤΑ και αντιστοίχως ο ΑΡΗΣ ΣΒΩΛΟΣ θα κατέχει ποσοστό [...] % επί των ως άνω

² Οι εταιρείες του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κατασκευαστικό κλάδο είναι οι εξής: α) η ΤΕΡΝΑ με εργοληπτικό πτυχίο ΜΕΕΠ 7^{ης} τάξης, β) η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. με εργοληπτικό πτυχίο ΜΕΕΠ 6^{ης} τάξης και γ) η ΗΛΙΟΧΩΡΑ Α.Ε. με εργοληπτικό πτυχίο ΜΕΕΠ 3^{ης} τάξης. Βλ. Γνωστοποίηση.

εταιρειών. Τα Μέρη θα ασκούν κοινό έλεγχο επί της ΑΙΓΙΣΤΟΣ και τούτο διότι: α) προκειμένου να επιτευχθεί απαρτία στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. της ΑΙΓΙΣΤΟΣ απαιτείται παρουσία εκπροσώπων και των ως άνω δύο μετόχων. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να παρίστανται τουλάχιστον [...] μέλη του ΔΣ ή σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, τουλάχιστον [...] μέλη του, εκ των οποίων τουλάχιστον [...] από την ΤΕΡΝΑ, β) για τα θέματα στρατηγικής - επιχειρησιακής συμπεριφοράς της ΑΙΓΙΣΤΟΣ, καθώς και της καθημερινής λειτουργίας της³, είναι απαραίτητη η συναίνεση της ΤΕΡΝΑ. Οι αποφάσεις επί των ως άνω θεμάτων λαμβάνονται κατά περίπτωση είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον [...] σε επίπεδο Δ.Σ. είτε με ποσοστό [...] επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου σε επίπεδο Γ.Σ., γ) σε περίπτωση αδυναμίας λήψης αποφάσεων επί θεμάτων για τα οποία είναι αναγκαία η σύμφωνη γνώμη της ΤΕΡΝΑ («deadlock»), για την επίλυση διαφωνίας το θέμα θα παραπέμπεται σε Επιτροπή [...]. Εφόσον δεν επιτευχθεί συναινετική λύση, δεν θα υιοθετείται η οικεία απόφαση.

10. Κατά συνέπεια η γνωστοποιηθείσα συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση κατ' άρθρο 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011, ως ισχύει.
11. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1 ν. 3959/2011 καθώς, βάσει των κύκλων εργασιών που παρατίθενται ανωτέρω σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011, έχει εθνική διάσταση. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει ενωσιακή διάσταση, καθώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.
12. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπεβλήθη εμπροθέσμως και παραδεκτώς ενώπιον της Ε.Α. και κατέστη προσήκουσα στις 1.9.2023. Η προθεσμία έκδοσης απόφασης της Ε.Α. επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης παρέρχεται στις 2.10.2023.

IV. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ- ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

13. Για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης ως σχετικές προϊόντικές αγορές δύναται να οριστούν οι ακόλουθες: i) η αγορά κατασκευής δημόσιων έργων⁴, ii) η αγορά

³ [...]

Βλ. Γνωστοποίηση και Συμφωνία Μετόχων.

⁴ Σημειώνεται ότι βάσει της προηγούμενης διοικητικής πρακτικής της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΑ), η αγορά κατασκευών δημοσίων έργων διαφοροποιείται από αυτή των ιδιωτικών έργων. Βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις ΕΑ 351/Υ/2007, παρ. ΙΙΙ, Α1, 372/Υ/2007, παρ. ΙΙΙ, 1. Βλ. και ΕΑ 486/ΥΙ/2010 (σχετικά με κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης) και 647/2017, παρ. 162, 715/2020, παρ. 143 (σχετικά με σύμπραξη επιχειρήσεων).

κατασκευής ιδιωτικών έργων⁵, iii) η αγορά παροχής υπηρεσιών μεταφοράς βαρέων οχημάτων. Ελλείπει οριζοντίων ή καθέτων επιπτώσεων, η ακριβής οριοθέτηση των ως άνω αγορών μπορεί να παραμείνει ανοιχτή.

14. Για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, ως σχετική γεωγραφική αγορά δύναται να θεωρηθεί το σύνολο της ελληνικής επικράτειας⁶.
15. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι σχετικές αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις και παρατηρούνται οριζόντιες επικαλύψεις είναι οι εξής⁷:
 - i) Η αγορά κατασκευής δημοσίων έργων. Το μερίδιο της ΑΙΓΙΣΤΟΣ στην αγορά κατασκευής δημοσίων έργων δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί με ακρίβεια. Δοθέντος όμως ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών για το έτος 2021 στα δημόσια έργα εκτιμάται σε άνω των €3 δις, το εν λόγω μερίδιο εκτιμάται αμελητέο. Στην εν λόγω αγορά, το μερίδιο το Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ εκτιμάται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 15%. Ωστόσο η ακριβής αποτύπωση των μεριδίων παρέλκει, λόγω του αμελητέου μεριδίου της ΑΙΓΙΣΤΟΣ.
 - ii) Η αγορά κατασκευής ιδιωτικών έργων. Στην εν λόγω αγορά, το μερίδιο τόσο της ΑΙΓΙΣΤΟΣ όσο και του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ δεν μπορεί να υπολογιστεί. Ωστόσο, δοθέντος του πολύ μεγάλου αριθμού των κατασκευαστικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε αυτήν⁸ και του γεγονότος ότι ο κύκλος εργασιών της ΑΙΓΙΣΤΟΣ από κατασκευή ιδιωτικών έργων ανήλθε για το έτος 2021 περίπου σε €[...], το εν λόγω μερίδιο αγοράς εκτιμάται αμελητέο σε σχέση με το μέγεθος της αγοράς. Ως εκ τούτου, παρέλκει και η ακριβής αποτύπωση των μεριδίων αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

16. Καθώς, υπό οιονδήποτε ορισμό της σχετικής αγοράς της κατασκευής δημοσίων έργων και αντίστοιχο προσδιορισμό του σχετικού μεριδίου, η επαύξηση του μεριδίου της νέας

⁵ Η αγορά κατασκευής ιδιωτικών έργων περιλαμβάνει τα έργα των οποίων η κατασκευή ανατίθεται στις τεχνικές εταιρείες από ιδιώτες, εταιρείες κπλ και διενεργείται με βάση τις συμφωνίες μεταξύ των μερών. Τα κριτήρια για την επιλογή της μιας ή της άλλης κατασκευαστικής επιχείρησης διαφέρουν από πελάτη σε πελάτη και μπορεί να είναι καθαρά οικονομικά, ποιοτικά ή να αφορούν σε λόγους φήμης, εμπειρίας, εξειδίκευσης, δημοσίων σχέσεων κλπ.

⁶ Βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις ΕΑ 351/V/2007, παρ. ΙΙΙ, Α1, 3, 372/V/2007, παρ. ΙΙΙ, 3. Βλ. και ΕΑ 647/2017, παρ. 162, και 715/2020, παρ. 148.

⁷ Δεν προκύπτουν οριζόντιες σχέσεις στην αγορά παροχής υπηρεσιών μεταφοράς βαρέων οχημάτων καθώς η ΤΕΡΝΑ δεν δραστηριοποιείται σε αυτήν. Ομοίως, δεν προκύπτουν κάθετες σχέσεις μεταξύ της ΑΙΓΙΣΤΟΣ και των Μερών.

⁸ Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με το Μ.Ε.ΕΠ. οι εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο μητρώο ανέρχονταν τον Οκτώβριο 2022 σε 5.694 ενώ αυτός ο αριθμός είναι πολύ μεγαλύτερος εφόσον συμπεριληφθούν όλες οι τεχνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην κατασκευή ιδιωτικών έργων.

οντότητας θα είναι αμελητέα, παρέλκει οποιαδήποτε περαιτέρω ουσιαστική αξιολόγηση διότι δεν αναμένεται ουδεμία ουσιώδη μεταβολή στις ανταγωνιστικές συνθήκες, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης^{9,10}.

17. Κατά συνέπεια, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού και δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω εξεταζόμενες αγορές.

⁹ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C/ 31/03), παρ. 18.

Βλ. επίσης αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Επ) COMP/M.3267 CRH/CEMENTBOUW, παρ. 21-22, M.3191 Philip Morris/Papastratos, παρ. 17-19 καθώς και αποφάσεις Ε.Επ. στις οποίες κρίθηκε ότι όταν η επαύξηση του μεριδίου μίας απορροφώσας/ αποκτώσας συμμετοχή επιχείρησης στη σχετική αγορά κυμαίνεται μεταξύ 0-5% θεωρείται «οριακή» ή «αμελητέα» COMP/M.2373, COMPASS / SELECTA, παρ. 29, M.2643, BLACKSTONE / CDPQ / DETEKS BW, παρ. 13-15, M.2740 SCOTTISH & NEWCASTLE/HARTWALL, παρ. 12, και M.1859, ENI / GALP, παρ. 16, M.2517 BRISTOL MYERS SQUIBB / DU PONT, παρ. 28-32, M.1932 BASF / AMERICAN CYANAMID (AHP), παρ. 53, M.2337 NESTLE / RALSTON PURINA, παρ. 38.

¹⁰ Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται ενδεχόμενο συντονισμού συμπεριφοράς των μητρικών της κοινής επιχείρησης καθώς το φυσικό πρόσωπο δεν δραστηριοποιείται σε καθέτως συνδεδεμένες με την κοινή επιχείρηση αγορές (ανάντη ή κατάντη) και ως εκ τούτου δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ.3 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, εγκρίνει ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, την με αρ. πρωτ. 6090/28.07.2023 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση η οποία αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το φυσικό πρόσωπο, ΑΡΗ ΣΒΩΛΟ, επί των εταιρειών «ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «Σ.Α. ΣΑΝΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **2^α Οκτωβρίου 2023**.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

Αριθμ. οικ. 153

Διαβιβάζεται η υπ' αρ. 829/2023 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού για δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2024

Η Πρόεδρος
ΑΪΡΙΝ - ΕΒΕΛΥΝ - ΜΙΚΕΛΑ - ΜΑΙΡΗ ΣΑΡΓΙ

Αριθμ. απόφ. 831/2023*

(3)

Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων «DIORAMA INVESTMENTS II RAIF, S.C.A.», τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία με την επωνυμία «DECA INVESTMENTS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων», επί της εταιρείας με την επωνυμία «LEADER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ, ΕΞΑΓΩΓΕΣ», κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 1η Δεκεμβρίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:45, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός
Μέλη: Παναγιώτης Φώτης
Άννα Γκάτζιου (Εισηγήτρια)
Χρυσοβαλάντου - Βασιλική Μήλλιου
Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δυο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (2) Έκδοση για την εταιρεία «Diorama Investments II RAIF, S.C.A.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93) και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 1790/2023).

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων «DIORAMA INVESTMENTS II RAIF, S.C.A.», τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία με την επωνυμία «DECA INVESTMENTS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων», επί της εταιρείας με την επωνυμία «LEADER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ, ΕΞΑΓΩΓΕΣ», κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Πρόεδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος, έδωσε το λόγο στην Εισηγήτρια της υπόθεσης, Άννα Γκάτζιου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. οικ.9191/27.11.2023 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας της υπόθεσης, Άννας Γκάτζιου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 9191/27.11.2023 Έκθεση της αρμόδιας Εισηγήτριας, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Στις 6.10.2023 ο Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων (OEE) “DIORAMA INVESTMENTS II RAIF, S.C.A” (DIORAMA II ή Γνωστοποιούσα), με το υπ'αριθ. 7660 έντυπο γνωστοποίησης (Γνωστοποίηση), γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 3959/2011 όπως ισχύει, την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011, επί της εταιρείας με την επωνυμία «LEADER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ, ΕΞΑΓΩΓΕΣ» (LEADER).
2. Δυνάμει της από 4.10.2023 Σύμβασης Πώλησης Μετοχών, η DIORAMA II θα αποκτήσει, μέσω 100% θυγατρικής εταιρείας / οχήματος ειδικού σκοπού (εφεξής SPV), το [...] % του μετοχικού κεφαλαίου της LEADER, έναντι συνολικού τιμήματος [...] €. Βάσει της Συμφωνία Μετόχων, κατόπιν της απόκτησης των μετοχών από το SPV, το τελευταίο θα συγχωνευθεί δια απορροφήσεως από τη LEADER και η αναλογία του μετοχικού κεφαλαίου της LEADER θα διαμορφωθεί ως εξής (α) DIORAMA II- [...] % και β) [...] – [...] %

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

3. Η DIORAMA II είναι OEE με έδρα το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, συσταθείσα στις 20.10.2021. Την DIORAMA II διαχειρίζεται η «DECA INVESTMENTS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων» (DECA), η οποία είναι ανώνυμη εταιρεία διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας Οδηγίας 2011/61/ΕΕ και τον ν. 4209/2013. Η DECA διαχειρίζεται,

επίσης, τον ΟΕΕ «Diorama Investments SICAR S.A.» (DIORAMA), ο οποίος διατηρεί ελέγχουσες συμμετοχές σε ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται, μεταξύ άλλων, σε επιμέρους αγορές των κλάδων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, τροφίμων περιλαμβανομένων των τυροκομικών προϊόντων, κατασκευής χάρτινων συσκευασιών και ζυθοποιίας¹, ενώ δεν συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιρειών.

4. Η DECA, εξ' επόψεως δικαίου του ανταγωνισμού, ελέγχει αποκλειστικά τις DIORAMA και DIORAMA II δυνάμει των συμβάσεων διαχείρισης ("alternative investment fund management agreements")². Περαιτέρω, η DECA δεν ελέγχεται από άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεδομένου ότι όλοι οι μέτοχοί της κατέχουν μειοψηφικά ποσοστά και δεν υφίσταται συμφωνία μετόχων η οποία ρυθμίζει τις μεταξύ τους σχέσεις.

5. Η LEADER με τη σημερινή νομική της μορφή συστάθηκε το 1983. Δραστηριοποιείται στην εμπορία, αντιπροσώπευση, αποθήκευση, τυποποίηση και διανομή κυρίως γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων. Επιπλέον, δραστηριοποιείται σε προϊόντα βουτύρου και μαργαρίνης, καθώς και σε αλίπαστα προϊόντα. Διακινεί τα προϊόντα της, κυρίως, μέσω αλυσίδων σούπερ-μάρκετ, αλλά και μικρότερων σημείων λιανικών πωλήσεων ενώ διαθέτει, επίσης, προϊόντα της στο κανάλι HO.RE.CA.

6. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, ο υπολογιζόμενος, σύμφωνα με το άρθρο 10 ν. 3959/2011, κύκλος εργασιών καθεμίας από τις συμμετέχουσες στην υπό κρίση πράξη επιχειρήσεις κατά το 2022 είναι ο κάτωθι:

Κύκλος εργασιών 2022	Παγκόσμιος	Ελληνικός
DECA	[...]	[...]
LEADER	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[...]

III. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ- ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ Ε.Α.

7. Δυνάμει της από 4.10.2023 Σύμβασης Πώλησης Μετοχών, μετά την απόκτηση της DIORAMA II, μέσω SPV, ποσοστού [...] % επί της LEADER και μετά τη συγχώνευση δια

¹ Πρόκειται για τις εταιρείες α) NTAMABANT ΑΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, β) ADAM PACK ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.Β.Ε, γ) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΑ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ Α.Ε και δ) ΜΙΝΕΡΒΑ Α.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ στις οποίες το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα σήματα «ΜΙΝΕΡΒΑ», «ΧΩΡΙΟ», «ΠΕΓΓΙΝΑ», «PUMMARO», «ΦΑΣΤ», «ΤΟΠ», «BRAVA», «BENECOL», «ΣΑΒΟΙ».

² Βλ. σχετικά και Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2014 (εφεξής «Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας»), παρ. 15. Βλ. τις σχετικές Συμβάσεις Διαχείρισης.

απορροφήσεως του SPV από την LEADER, στην οποία η DIORAMA II θα κατέχει ποσοστό [...]%, η LEADER θα τελεί υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της DIORAMA II και, εμμέσως, της DECA. Και τούτο διότι: α) η DIORAMA II θα διαθέτει την πλειοψηφία επί του μετοχικού κεφαλαίου της LEADER και, εντεύθεν, θα έχει την απόλυτη πλειοψηφία σε επίπεδο Γενικής Συνέλευσης της νέας οντότητας, οι αποφάσεις της οποίας λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, εκτός αν άλλως προβλέπεται στον νόμο, β) η DIORAMA II θα διαθέτει απόλυτη πλειοψηφία σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου της LEADER, οι αποφάσεις του οποίου λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, γ) δεν προκύπτουν δικαιώματα αρνησικυρίας στον μειοψηφούντα μέτοχο ενώ τα ζητήματα για τα οποία απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του μειοψηφούντος μετόχου³, τόσο σε επίπεδο Γ.Σ. όσο και σε επίπεδο Δ.Σ., δεν αφορούν σε θέματα που έχουν ουσιώδη σημασία για την επιχειρηματική στρατηγική συμπεριφορά της εταιρείας και δεν βαίνουν πέραν των δικαιωμάτων που συνήθως παρέχονται σε μειοψηφούντες μετόχους, προκειμένου να προστατεύσουν τα οικονομικά τους συμφέροντα⁴.

8. Κατά συνέπεια η γνωστοποιηθείσα συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση κατ' άρθρο 5 του ν. 3959/2011, ως ισχύει.

9. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1 ν. 3959/2011 καθώς, βάσει των κύκλων εργασιών που παρατίθενται ανωτέρω σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 ν. 3959/2011, έχει εθνική διάσταση. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν έχει ενωσιακή διάσταση, καθώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.

10. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπεβλήθη εμπροθέσμως και παραδεκτώς ενώπιον της Ε.Α. και κατέστη προσήκουσα στις 3.11.2023. Η προθεσμία έκδοσης απόφασης της Ε.Α. επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης παρέρχεται στις 4.12.2023.

IV. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

IV.1 Σχετικές προϊόντικές αγορές

11. Ως σχετικές προϊόντικές αγορές, στις οποίες δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, θεωρούνται οι εξής: 1) αγορά τυροκομικών προϊόντων, 2) αγορά βουτύρου, 3) αγορά μαργαρίνης, 4) αγορά λευκού γάλακτος, 5) αγορά γιαουρτιού⁵, 6) αγορά κρέμας γάλακτος, 7) αγορά καταναλωτικής κρέμας σε σπρέι (σαντιγύ), 8) αγορά κρύων

³ Βλ. Συμφωνία Μετόχων.

⁴ Βλ. σχετικά Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα, παρ. 66.

⁵ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 515/VI/2011, 598/2014 και 650/2017.

σως⁶, 9) αγορά λαδιών⁷, 10) αγορά προϊόντων τομάτας⁸, 11) αγορά αλίπαστων, 12) αγορά προϊόντων φυτικής προέλευσης, 13) αγορά τυποποιημένων χυμών⁹, 14) αγορά κετσαπ/έτοιμων σαλτσών¹⁰, 15) αγορά χαρτοκυτίων¹¹, 16) αγορά πλαστικών πωμάτων¹², 17) αγορά μπίρας¹³.

12. Για τους σκοπούς της υπό κρίση υπόθεσης, η αγορά τυροκομικών προϊόντων δύναται να διακριθεί περαιτέρω σε: (i) μαλακά τυριά και τυριά τυρογάλακτος (π.χ. φέτα, μυζήθρα, μανούρι κ.λπ.), (ii) ημίσκληρα τυριά (κυρίως κίτρινα τυριά όπως κασέρι, edam, κ.λπ.) και (iii) σκληρά τυριά (κυρίως κίτρινα τυριά όπως κεφαλογραβιέρα, γραβιέρα κ.λπ.), με περαιτέρω διάκριση κάθε υποκατηγορίας σε χύμα και τυποποιημένα τυριά¹⁴.

13. Η αγορά βουτύρου δύναται να διαχωριστεί, αναλόγως του είδους της πελατείας σε i) λιανικό εμπόριο και ii) σε λοιπά κανάλια, όπως χονδρεμπόριο/διανομείς, βιομηχανία/βιοτεχνία, foodservice, κ.λπ.¹⁵.

14. Ομοίως, η αγορά μαργαρίνης μπορεί να διαχωριστεί, αναλόγως του είδους της πελατείας, σε i) λιανικό εμπόριο και ii) σε λοιπά κανάλια, όπως χονδρεμπόριο/διανομείς, βιομηχανία/βιοτεχνία, foodservice, κ.λπ.¹⁶

IV.2 Σχετική γεωγραφική αγορά

15. Ως σχετική γεωγραφική αγορά των ως άνω προϊόντικών αγορών δύναται να θεωρηθεί το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

IV.3 Μερίδια αγοράς¹⁷

16. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι σχετικές αγορές, στις οποίες δραστηριοποιούνται τα μέρη και παρατηρούνται οριζόντιες σχέσεις και επικαλύψεις, είναι οι εξής:

- i) Η αγορά των τυποποιημένων τυροκομικών προϊόντων με περαιτέρω διάκριση σε
 - α) τυποποιημένα μαλακά, β) τυποποιημένα ημίσκληρα και γ) τυποποιημένα

⁶ Βλ. αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, COMP/M.1990 - Unilever/Bestfoods, παρ. 22-27, COMP/M. 1802 - Unilever/AmoraMaille, παρ. 8-17, COMP/M.6895 - 3G Special Situations Fund III/Berkshire Hathaway/H J Heinz Company, παρ. 18, M.9495 - FORTENOVA GRUPA / POSLOVNI SISTEMI MERCATOR, παρ. 34-35.

⁷ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.1990 - Unilever/Bestfoods, παρ. 33-35.

⁸ Βλ. απόφαση Ε.Α. 101/Π/1999.

⁹ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 357/Υ/2007, 515/Υ/2011, 743/2021.

¹⁰ Βλ. απόφαση Ε.Α. 34/Π/1999.

¹¹ Πρόκειται για παραγωγή χαρτοκυτίων υγρών τροφίμων και συγκεκριμένα παραγωγή χαρτοκυτίων με αέτωμα για γάλα και χυμό.

¹² Βλ. απόφαση Ε.Α. 149/Π/2000.

¹³ Βλ. απόφαση Ε.Α. 606/2015

¹⁴ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 314/Υ/2006, 394/Υ/2008, 515/Υ/2011, 598/2014, 613/2015, 650/2017 και 743/2021.

¹⁵ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 314/Υ/2006, 541/Υ/2012, 663/2018, 657/2018, 743/2021 και 754/2021 καθώς και απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.5046- FRIESLAND FOODS/CAMPINA.

¹⁶ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 663/2018 και 657/2018.

¹⁷ Υπολογισμένα βάσει αξίας.

σκληρά. Και στις τρεις εν λόγω αγορές, το μερίδιο της νέας οντότητας για το 2022 για κάθε μία από αυτές δεν ξεπερνά το [0-5]%.

- ii) Η αγορά βουτύρου στο κανάλι λιανικής. Βάσει των στοιχείων του φακέλου, στην αγορά του βουτύρου στο κανάλι της λιανικής, στο οποίο δραστηριοποιείται η DECA μέσω της MINEPBA, το ποσοστό της εταιρείας ανέρχεται για το 2022 σε [5-10]%¹⁸ και της LEADER σε [0-5]%, ήτοι συνολικά το μερίδιο της νέας οντότητας ανέρχεται σε ποσοστό [5-10]%.
- iii) Η αγορά μαργαρίνης ανά κανάλι πώλησης (κανάλι λιανικής και λοιπά κανάλια¹⁹). Βάσει των στοιχείων του φακέλου, στην αγορά της μαργαρίνης στο κανάλι της λιανικής, το ποσοστό της DECA, στο οποίο δραστηριοποιείται μέσω της MINEPBA, ανέρχεται για το 2022 σε περίπου [15-25]%²⁰ ενώ της LEADER δεν ξεπερνά το [0-5]%, ήτοι το μερίδιο της νέας οντότητας ανέρχεται συνολικά σε ποσοστό περίπου [15-25]%. Στα λοιπά κανάλια, το μερίδιο της νέας οντότητας δεν ξεπερνά συνολικά το [0-5]%.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

17. Λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες και τα μερίδια των μερών, η αγορά της μαργαρίνης στο κανάλι της λιανικής είναι οριζοντίως επηρεαζόμενη σχετική αγορά. Σημειώνεται ότι δεν προκύπτουν καθέτως επηρεαζόμενες σχετικές αγορές.

18. Στην οριζοντίως επηρεαζόμενη σχετική αγορά της μαργαρίνης, η επαύξηση του μεριδίου, συνεπεία της υπό κρίση συγκέντρωσης, είναι αμελητέα, ήτοι ανέρχεται μόλις σε [0-5]%²¹. Ως εκ τούτου, δεν θα υπάρξει μεταβολή στην διάρθρωση και τα μερίδια της εν λόγω αγοράς καθώς και στις ανταγωνιστικές συνθήκες αυτής. Συνοψίζοντας, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού και δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω εξεταζόμενες αγορές.

¹⁸ Πηγή Nielsen : TTL GREECE S/M + SUP/TES without Lidl προσκομισθείσα με την υπ' αριθ. πρωτ. 8204/24.10.2023 επιστολή παροχής στοιχείων της Γνωστοποιούσας.

¹⁹ Όπως χονδρεμπόριο/διανομείς, βιομηχανία/βιοτεχνία, foodservice κ.λπ.

²⁰ Πηγή Nielsen : TTL GREECE S/M + SUP/TES without Lidl.

²¹ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί σε πληθώρα αποφάσεών της ότι όταν η επαύξηση του μεριδίου μίας απορροφώσας/ αποκτώντας συμμετοχή επιχείρησης στη σχετική αγορά κυμαίνεται μεταξύ 0-5% θεωρείται «οριακή» ή «αμελητέα», εκτός αν η επιχείρηση-στόχος ασκεί ιδιαίτερη ανταγωνιστική πίεση στην αποκτώσα επιχείρηση. Βλ. αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.4844 - FORTIS/ ABN AMRO, παρ. 137-140, 155-156 M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 89-90 και 95-96, COMP/M.2495- HANIEL/FELS, M.6704-REWE TOURISTIK GMBH/FERID NASR/ECIM HOLDING SA παρ. 30-32 και 39, M.6132-CARGILL/KVB παρ. 52-53 και 60, M.5717- THE STANLEY WORKS/ THE BLACK& DECKER CORPORATION- παρ. 32, 37, 46 και 59.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, εγκρίνει ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, την υπ' αρ. πρωτ. 7660/6.10.2023 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου της «DIORAMA INVESTMENTS II RAIF, S.C.A.» (DIORAMA II) επί της «LEADER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ, ΕΞΑΓΩΓΕΣ» (LEADER), δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **1^η Δεκεμβρίου 2023**.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

Αριθμ. οικ. 154

Διαβιβάζεται η υπ' αρ. 831/2023 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού για δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2024

Η Πρόεδρος
ΑΪΡΙΝ - ΕΒΕΛΥΝ - ΜΙΚΕΛΑ - ΜΑΙΡΗ ΣΑΡΠ